nieuws

Paardensector geeft positieve betekenis aan verpaarding

nieuws

In het Vlaams Parlement kwam ‘verpaarding’ aan bod als één van de bedreigingen voor het landbouwareaal in Vlaanderen, naast vertuining bijvoorbeeld en zonevreemde economische activiteiten. Uit politieke hoek kwam zelfs de suggestie dat de beschikbare ruimte voor professionele landbouw beschermd moet worden tegen de omvorming naar hobbyweiden. Paardenpunt Vlaanderen wil niet over ‘verpaarding’ spreken in termen van een probleem. De koepelorganisatie van de paardensector legt een dossier aan met argumenten omtrent het economisch, recreatief en sportief belang van de sector. Daarin wordt ook verwezen naar de vaak voorkomende evolutie van een klassieke boerderij naar een pensionstal, fokkerij of africhtingsstal. Een evolutie die in de hand wordt gewerkt door de zwakke rendabiliteit van reguliere landbouwactiviteiten.

23 JUNI 2016 – LAATST BIJGEWERKT OM 14 SEPTEMBER 2020 14:35

In het Vlaams Parlement kwam ‘verpaarding’ aan bod als één van de bedreigingen voor het landbouwareaal in Vlaanderen, naast vertuining bijvoorbeeld en zonevreemde economische activiteiten. Uit politieke hoek kwam zelfs de suggestie dat de beschikbare ruimte voor professionele landbouw beschermd moet worden tegen de omvorming naar hobbyweiden. Paardenpunt Vlaanderen wil niet over ‘verpaarding’ spreken in termen van een probleem. De koepelorganisatie van de paardensector legt een dossier aan met argumenten omtrent het economisch, recreatief en sportief belang van de sector. Daarin wordt ook verwezen naar de vaak voorkomende evolutie van een klassieke boerderij naar een pensionstal, fokkerij of africhtingsstal. Een evolutie die in de hand wordt gewerkt door de zwakke rendabiliteit van reguliere landbouwactiviteiten.

Verpaarding is een term die gelanceerd werd in de ruimtelijke ordening om een probleem van oneigenlijk gebruik aan te duiden. Koepelorganisatie Paardenpunt Vlaanderen ontkent het fenomeen niet maar blijft wel op zijn honger zitten wat cijfers betreft om het te staven. Tot dusver is het nooit grondig onderzocht voor gans Vlaanderen, er circuleert alleen een cijfer van ruim 35.000 hectare die in tien jaar tijd is ingenomen door paarden.

Zelf ziet de paardensector dat niet als een probleem maar als een succesverhaal dat logischerwijze om ruimte vraagt. Ook landbouwers kunnen het naar verluidt als een opportuniteit zien. De conclusie van een uitgebreid dossier op de website van Paardenpunt Vlaanderen luidt namelijk dat paarden kansen bieden aan landbouwbedrijven die het moeilijk hebben. Een landbouwer met een gemengd akkerbouw-veebedrijf én eenn pensionstal voor paarden verwoordde het als volgt in De Morgen: “Dankzij de paarden kan ik verder boeren.” Voor de anderen vormen ruim 200.000 paarden een belangrijke afzetmarkt voor stro, hooi, voordroog, granen in krachtvoeder, enz.

Om het begrip ‘verpaarding’ van zijn negatieve lading te ontdoen, staat Paardenpunt Vlaanderen stil bij het economisch succes van de paardenhouderij in onze regio. “In de sector zijn 2.700 mensen voltijds tewerkgesteld. Het onderzoek door het Departement Landbouw en Visserij toonde ook aan dat met paarden in Vlaanderen een omzet van 800 miljoen euro wordt gerealiseerd.

“Uitgedrukt in waarde is de paardenhouderij daarmee twaalf keer groter dan de zeevisserij”, becijfert Paardenpunt Vlaanderen, met een verwijzing naar een studie uit 2013 die de omzet van de visserij op 64 miljoen euro raamt.
Toppaarden zijn geliefd in de buurlanden maar ook in het verre buitenland. Sommige dieren hebben een marktwaarde die oploopt boven het miljoen euro, weten ze bij het Paardenpunt Vlaanderen. Verder wordt er herinnerd aan de Olympische spelen in Londen omdat Belgische jumpingpaarden meer medailles (vijf) behaalden dan onze atleten. De focus van de paardensector ligt niet alleen op de vaandeldragers van de sport maar ook op de brede basis van recreanten. Ruitersverenigingen VLP en LRV tellen samen ruim 50.000 aangesloten leden. De helft van de veulens wordt in Vlaanderen geboren bij paardenhouders met één of twee dieren. “Ook deze kleinschalige paardenhouderij vraagt om ruimte (grond en vergunde gebouwen), anders fnuikt men de kweekvijver die de basis vormt voor succes.”
Sommige economische activiteiten met paarden worden als zuivere landbouwactiviteit beschouwd: paardenfokkerij, opfokstal, africhtingsstal, hengstenhouderij en paardenmelkerij. Dergelijke activiteiten kunnen als nieuwe inplanting vergund worden in landbouwgebied mits zij professioneel zijn. “Dat landbouw zuiver om voedselproductie gaat, is lang achterhaald. Het realiseren van meerwaarde bij een dier is een landbouwactiviteit”, zo wordt benadrukt vanwege Paardenpunt Vlaanderen.
Wanneer er vanuit de landbouwsector afgunstig naar de paardenhouderij gekeken wordt, dan heeft dat veelal te maken met de concurrentiestrijd om grond. Paardenhouderij, behalve trekpaarden, valt volgens een vaste rechtspraak niet onder de pachtwet. Paardenhouders genieten als huurder van grond dus niet dezelfde bescherming als landbouwers. Wat een nadeel lijkt, draait in de praktijk vaak anders uit. Veel grondeigenaars verkiezen paardenhouders als huurder omdat zij een financieel aantrekkelijk alternatief voor landbouwers vormen (geen maximale pachtprijs, *nvdr.*) en hun eigendomsrecht veel minder beperkt wordt.
Nu deze materie geregionaliseerd werd, zal de Pachtwet op Vlaams niveau herzien worden. Zoals de landbouworganisaties en landeigenaars hun wensen kenbaar maakten aan de bevoegde minister, zo deed ook Paardenpunt Vlaanderen dat. “We vragen dat professionele paardenhouders zoals paardenfokkers en hengstenhouders niet langer gediscrimineerd worden en ook onder het toepassingsgebied van de pachtwet zouden vallen.”
Om te ondervangen dat grondeigenaars afkerig staan tegenover pacht rekent hij op een bijsturing van de pachtwet die alle partijen ten goede komt. Een voorbeeld van meer flexibiliteit die het vertrouwen aan eigenaarszijde kan herstellen, is de opzegging voor gezinsdoeleinden. “Vandaag blijft die beperkt tot 20 are aansluitend op de eigen woning, wat een heel klein lapje grond is om een paard te houden”, stuurt Paardenpunt Vlaanderen aan op een uitbreiding.
Bij wijze van besluit zet Paardenpunt Vlaanderen in de verf dat de paardenhouderij in Vlaanderen groeit en bloeit. “Vandaag blijkt de paardensector niet alleen recreatief en sportief zeer belangrijk maar ook economisch, zodat aan het begrip ‘verpaarding’ naast de negatieve connotatie wegens de inname van grond, ook een positieve connotatie gehecht mag worden. De vraag kan zelfs gesteld worden of paardenhouderij momenteel niet de meest rendabele sector binnen de veehouderij is. Klassieke landbouwactiviteiten zoals melkvee- en varkenshouderij hebben het zeer moeilijk zodat nogal wat landbouwbedrijven om economische redenen evolueren naar een hoofd- of nevenactiviteit met paarden.”

Meer weten? Lees het dossier dat Paardenpunt Vlaanderen schreef over ‘verpaarding’.

Beeld: Loonwerk Defour

VILT vzw
Bd Simon Bolivar 17
1000 Bruxelles

Contact
M • info@vilt.be

Volg ons op:
screenreader.visit us on our facebook page: https://www.facebook.com/vilt.nieuws/
screenreader.visit us on our linkedin page: https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/
screenreader.visit us on our instagram page: https://www.instagram.com/vilt.nieuws
screenreader.visit us on our x page: https://x.com/vilt_nieuws
screenreader.visit us on our bluesky page: https://bsky.app/profile/viltnieuws.bsky.social

© 2026 VILT vzw, all rights reserved |